

Egenkontroll måltidssituationen

Bra mat och trevliga måltider är en central del av vården och omsorgen kring äldre. Måltiderna är inte bara maten på tallriken utan även en tidskompass som hjälper till att ge dagen struktur och mening. Måltiderna ska vara lika självklara aktiviteter som vila och socialt umgänge. Goda och trivsamma måltider sätter guldkant på dagen!

Avdelning .....

Vilken måltid (frukost, lunch, kvällsmat, mellanmål)?.....

Datum för genomförd egenkontroll.....

Egenkontroll genomförd av .....

Integrerad måltid

Målsättning: Den enskilde upplever själv att hon eller han har inflytande över sin måltidssituation. Den enskilde ges möjlighet att påverka vilka maträtter och mellanmål samt vilken dryck som serveras och finns tillgänglig utifrån individuella kostvanor, traditioner och önskemål. Personalen uppmärksammar och möter individuella behov i måltidssituationen.

Observation

Sker serveringen individanpassat?

Ja

Ja = den enskilde tillfrågas d.v.s. har valmöjligheter (gäller mat och dryck, portionsstorlek, tillbehör, påfyllning), den enskilde har möjlighet att ta själv eller ges vid behov stöd från personalen att ta själv.

Nej

Nej = dryck hålls upp utan att den enskilde tillfrågas, maten står utom synhåll och portioneras utan att den enskilde kan påverka storlek och innehåll.

Fråga till personal

När du läser genomförandeplanerna, finns den enskildes önskemål kring måltider och mellanmål beskrivet?

Ja

Nej

Trivsamt måltid

Målsättning: Det finns tillräckligt med tid för måltiden. Måltidsmiljön är tilltalande och anpassad för de boende. Personalen deltar aktivt i måltiden. Den enskilde ska ha möjlighet till god sittställning och tillgång till hjälpmedel. Den enskilde ska också ha möjlighet att välja att äta måltiden i sällskap med andra eller enskilt.

Observation

Säkerställer personalen att alla sitter bra inför måltiden?

- Ja
- Nej

Säkerställer personalen att de boende får tillgång till nödvändiga hjälpmedel för att kunna äta självständigt?

- Ja
- Nej

Bedömer du att respektive bord är väl belyst så att de boende ser sin mat på tallriken tydligt?

- Ja
- Nej

Deltar personal i måltiden genom att sitta ned vid bord och äta och samtala?

- Ja
- Nej

Upplever du att de boende ges tid att äta i sin egen takt?

- Ja
- Nej

Bedömer du att måltidssituationen är orolig på grund av störande ljud?
(exempelvis ljud från TV, radio, diskmaskin, andra maskiner)

- Ja
- Nej

Pågår andra aktiviteter samtidigt och i anslutning till matsalen?
(exempelvis städning, diskning, andra förberedelser)

- Ja
- Nej

Frågor till personalen

Tillfrågar ni de boende inför varje måltid om de vill äta i sällskap eller enskilt i sin lägenhet?

- Ja
- Nej

Använder ni er av kontraster mellan ljusa och mörka färger för att göra maten och dukningen tydlig?

- Ja
- Nej

God måltid

Målsättning: Måltiderna utgår ifrån de boendes vanor och önskemål. Det finns möjlighet att välja alternativa rätter, tillbehör och måltidsdryck. Maten serveras på ett tilltalande sätt, som buffé alternativt bordsservering.

Observation

Berättar personalen för de boende vad som serveras?

Ja

Nej

Ser den enskilde maten innan den kommer på tallriken?

Ja

Ja = Bordsservering, buffé/karotter inom synhåll

Nej

Fråga till personalen

Finns möjlighet att i förväg välja alternativa rätter?

Ja

Nej

Näringsriktig måltid

Målsättning: Måltiderna täcker behovet av näring och energi, och är spridda över dygnet. De med nedsatt aptit erbjuds extra energi och protein. Vätskebehovet tillgodoses.

Observation

Uppmuntras/motiveras de boende till att äta?

Ja

Nej

Uppmuntras/motiveras de boende till att dricka?

Ja

Nej

Fråga till personalen

När är det dags för nästa mellanmål?

.....

Vad serveras då?

.....

Säker måltid

Målsättning: All mat som serveras ska vara säker att äta. Personalen har kunskap om livsmedelssäkerhet och rutiner för att hantera risker. Rätt mat serveras till rätt person.

Frågor till personalen

Kontrollerar ni temperaturen på maten som serveras?

Ja

Nej

Finns det boende med allergier eller intoleranser?

Ja

Nej

Vet ej

Om ja – Får dessa specialkost?

Ja

Nej

Finns det boende med behov av konsistensanpassad kost? (exempelvis timbal, paté, gelékonsistens)

Ja

Nej

Vet ej

Om ja – Får dessa anpassad konsistens enligt ordination d.v.s. timbal, paté, gelékonsistens?

Ja

Nej